

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти та науки Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о ректора _____ Ю.О.Нікітін

« 22 » _____ 2022 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту з менеджменту
для вступу на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
за спеціальністю 073 Менеджмент
(освітньо-професійна програма Управління навчальним
закладом)

Розглянуто на засіданні кафедри
педагогіки, спеціальної освіти та
менеджменту

Протокол № 11 від 21 квітня 2022 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент» на основі базової або повної вищої освіти розроблена відповідно до Державного стандарту.

Організація та проведення вступного випробування відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться у формі тестування.

Кожному вступнику пропонується 40 закритих тестових завдань. Відповідь на кожне тестове завдання передбачає вибір лише однієї правильної відповіді. Відповіді, що містять виправлення або декілька варіантів відповідей, у тому числі, якщо одна з них правильна, не зараховуються. Максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт – 200 балів, мінімальна – 100. Після оцінювання бали підсумовуються.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії.

У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт.

Вступники, які не з'явились на вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

На виконання фахового вступного іспиту надається 2 години.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»

2.1. Поняття і суть менеджменту.

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність основних категорій менеджменту: організація, управління, менеджмент. Управління як сфера наукової діяльності, як функція та процес (підходи до менеджменту). Проблеми і вимоги сучасного менеджменту.

2.2. Принципи та методи менеджменту.

Поняття й еволюція принципів управління. Головні принципи менеджменту. Методологічний підхід до вироблення принципів управління. Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи менеджменту: організаційне регламентування, організаційне нормування, організаційно-методичне інструктування, методи розпорядчого впливу.

2.3. Функції управління: планування та організація, мотивація та контроль.

Загальна характеристика та класифікація функцій менеджменту. Зміст функції планування. Методи планування. Види планів. Стратегічне планування. Суть стратегічного менеджменту. Бізнес-планування. Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності. Поняття мотивації та її зміст. Класифікація та зміст мотиваційних теорій. Поняття і зміст контролю. Види контролю. Процес контролю та техніка його проведення

2.4. Комунікації в менеджменті.

Поняття і загальна характеристика комунікацій. Інформація, її види та роль у менеджменті. Документація та діловодство. Удосконалення міжособових комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок у процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні перевантаження.

2.5. Управління персоналом.

Аналіз сучасних концепцій і теорій управління персоналом. Основні характеристики персоналу організації. Структура персоналу організації. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників. Компетентність і компетенції працівника. Види компетенцій та їх рівні. Професійна компетентність і професійна придатність. Поняття та значення кадрової політики в організації. Фактори, що впливають на формування кадрової політики та умови її реалізації. Класифікація типів кадрової політики за основними ознаками. Зміст кадрової політики на різних етапах життєвого циклу організації. Етапи розробки (проектування) кадрової політики та їх зміст. Формування колективу організації.

2.6. Управління конфліктами та стрессами.

Поняття конфлікту та стресу в менеджменті. Конфлікти в організації. Переміни та стреси. Основні типи конфлікту. Причини конфлікту. Основні способи управління конфліктною ситуацією.

2.7. Самоменеджмент.

Сучасні наукові погляди на сутність самоменеджменту. Планування особистої роботи менеджера. Організація діяльності менеджера. Самомотивування та самоконтроль менеджера. Методи планування особистої праці менеджера: директивне, індивідуальне та комбіноване планування. Формування якостей ефективного менеджера. Розвиток менеджерського

потенціалу Сутність організації робочого місця менеджера. Класифікація робочих місць. Вимоги до організації робочих місць.

2.8. Ефективність менеджменту

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Система показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності управління організацією. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту. Культура менеджменту. Опір змінам. Система подолання опору організаційних змін.

3. ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Менеджмент – це:

1. сукупність принципів, методів, засобів та форм управління підприємством з метою підвищення його ефективності та прибутковості
2. сукупність стійких норм, принципів та вірувань відносно того як дана організація повинна і може реагувати на зовнішній вплив, як варто вести себе в організації і яка сутність її існування
3. сукупність взаємодіючих елементів, які утворюють єдине ціле сукупність певних обставин та факторів, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.

2. Що таке менеджмент з функціональних позицій?

1. Процес планування, організації, контролю, регулювання.
2. Процес планування, організації, мотивації, контролю, які необхідні для досягнення певної мети.
3. Процес планування, організації, мотивації.
4. Процес організації і контролю.

3. Розподіл праці за рівнем ієрархії це:

1. вертикальна спеціалізація
2. горизонтальна спеціалізація
3. діагональна спеціалізація
4. всі відповіді вірні

4. Якими можуть бути конфлікти за характером наслідків?

1. Конструктивними і руйнівними.
2. Конструктивними, деструктивними та руйнівними.
3. Руйнівними.
4. Деструктивними та конструктивними.

5. Концепція, згідно якої управління розглядається з точки зору організації праці та функціонування управлінського персоналу, а ефективність управління характеризує співставлення результатів та витрат самої системи управління, називається:

1. цільова концепція
2. системна концепція
3. функціональна концепція
4. композиційна концепція

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Фаховий іспит здійснюється у формі письмового тестування. Кожному вступнику пропонується 40 закритих тестових завдань. Відповідь на кожне тестове завдання передбачає вибір лише однієї правильної відповіді. Відповіді, що містять виправлення або декілька варіантів відповідей, у тому числі, якщо одна з них правильна, не зараховуються. Максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт – 200 балів, мінімальна – 100. Після оцінювання бали підсумовуються.

Оцінювання результатів тестових завдань відбувається за такими загальними критеріями:

- 1) рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою;
- 2) серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну;
- 3) кожна правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 5 балів, а неправильна – у 0 балів;
- 4) якщо вступник отримав менше 100 балів, то він вважається таким, що не склав вступне випробування.

Час відведений на вступне випробування складає 2 години.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрушків Б.М., Кузьмін О.С. Основи менеджменту. – Львів.: Світ, 1995. – 296с.
2. Гірняк О.І., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи та практикум – Навчальний посібник –К.: «магнолія плюс», Львів, Новий світ-2000», 2003 – 336с.

3. Гріфін Р. Основи менеджменту: підручник / Гріфін Р., Яцура В. [наук. ред. В. Яцура, Д. Олесневич]. – Львів: Бак, 2001. – 624 с.
4. Єрмошенко М. М. Менеджмент: навч. посіб. / М. М. Єрмошенко, С. А. Єрохін, О. А. Стороженко / Національна академія управління. – К.: НАУ, 2012. – 656 с.
5. Керівництво організацією : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, І.С. Проник. - Л.: Вид-во нац. ун-ту «Львів, політехніка», 2008. - 244 с.
6. Крушельницька О. В. Управління персоналом : навчальний посібник / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: «Кондор», 2003. – 296 с.
7. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 2-ге вид., випр., допов. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с
8. Мамчук І.В., Пригара І.В. Конспект лекцій з курсу «Основи менеджменту та маркетингу» Суми: Вид-во СумДУ, 2008- 162с.
9. Менеджмент: навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. ред. Г. Є. Мошека. – К.: Ліра-К, 2015. – 550 с.
10. Менеджмент : навч. посіб. для студ. вузів / за ред. В. І. Крамаренко. – К.: ЦНЛ, 2010. – 248 с.
11. Подсолонко, О. А. Менеджмент: Теорія та практика / О. А. Подсолонко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 370 с.
12. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. / [А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба та ін.]. – К. : Атіка, 2007. – 564 с.
13. Олійник О. М. Основи менеджменту : навч.-метод. посіб. для студ. вищихнавч. закладів. / О. М. Олійник, А. С. Татаринцева. – Запоріжжя : ЗНУ, 2007. – 108 с.
14. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – [4-е вид., перер. і доп.]. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.

15. Пилипенко С.М. Менеджмент: навчальний посібник / Пилипенко С.М., Пилипенко А.А., Оленко В.І. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 208 с.
16. Рульєв В.А. Менеджмент: навч. посіб. / В.А. Рульєв, С.О. Гуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
17. Стадник В.В. Менеджмент: підручник / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К.: Академвид., 2007. – 471 с.
18. Федоренко В.Г. Менеджмент: підручник / В.Г. Федоренко. – [3-тє вид., перер. і доп.]. – К.: Алерта, 2015. – 492 с.
19. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. / Хміль Ф. І. – К. : Академвидав, 2003. – 608 с.
20. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: підручник / Ф.І. Хміль. – К.: Академвидав, 2007. – 576 с.